

Liikkuvan koulun ja harrastamisen iltapäivä Kotkassa 8.5.2023

www.harrastamisuomenmalli.fi

 [Harrastamisuomenmalli.fi](https://www.facebook.com/Harrastamisuomenmalli.fi)

[#HarrastamisuomenMalli](https://www.instagram.com/HarrastamisuomenMalli)

Avustuksia lasten ja nuorten harrastus- ja Liikkuva koulu -toimintaan

HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI

Avustus	AVI: Harrastamisen Suomen malli (75 %)	OPH: Koulujen kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen (70 %)	AVI: Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta (90 %)	OKM: Liikkuva koulu ja opiskelu -kehittämisasiavustukset <u>yläkoulujen ja toisen asteen</u> ammatillisten oppilaitosten toimintaan (50 %)
Ennen koulupäivää				
Koulupäivän aikana	<i>Etsivä harrastustoiminta</i>			
Koulupäivän jälkeen				
Muina ajankohtina sis. loma-ajat				

OKM: Harrastamisen Suomen mallin kehittämishankkeet (80%)

OKM: Seuratoiminnan kehittämistuki (75%)

Harrastamisen Suomen malli 2023-2024

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

- Tavoitteena tukea lasten ja nuorten **hyvinvointia** mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle **mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä**
- 262 kuntaa, n. 11 000 kerhoa yli 2 000 koulussa
- Avustusta kunnille 17 M€
- Malli kirjattiin nuorisolakiin
- Karvin arviointiraportti on julkaistu

kuva: shutterstock.com

Kymenlaaksoon myönnetyt HSM-avustukset

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

Toteuttaja	Poimintoja avustuskuvauksesta	Avustus
Haminan kaupunki	Esim. uinti/vesisankarit, mopon/pyöräkorjaus- ja e-peli-kerhot järjestetään omissa tiloissa. Osassa ryhmissä pieni välipala. Koulukyydillä kulkeville lapsille järjestetään kuljetus.	70 000 €
Kotkan kaupunki	Tavoitteena saada toimintaa jokaiselle kotkalaiselle peruskoululle sekä saada harrastuksiin lapset ja nuoret, jotka eivät vielä ole minkään harrastuksen parissa tai joille ei ole ollut tarjolla mieluista harrastusta.	80 000 €
Kouvolan kaupunki	Kouvolan mallin lähtökohtana on, että lapset ja nuoret ovat mukana toiminnan suunnittelussa, ideoinnissa ja toteutuksessa.	90 000 €
Pyhtään kunta	Kehitetään toimintaa yhdessä osallistujien kanssa. Kootaan ja ylläpidetään olemassa olevasta harrastustoiminnasta ja hankkeessa toteutettavasta harrastustoiminnasta sekä harrastustoimintaa järjestävistä tahoista tietopaketti lasten ja nuorten/heidän kanssaan työskentelevien käyttöön. Rakennetaan entistä avoimempaa yhteistyökulttuuria sekä ilmapiiriä, jossa nähdään mieluisa harrastustoiminta paitsi jokaisen lapsen/nuoren oikeutena myös ympärillä olevien aikuisten "velvollisuutena". Yhteistyön kehittämiseksi koordinointiin panostetaan. Hyvät käytännöt tuodaan kaikkien toimintaa järjestävien tietoon ja käytettäväksi muun muassa järjestöjen kanssa tehtävässä yhteistyössä.	50 000 €
Virolahden kunta	Virolahden ja Miehikkälän kunnan alueilla. Talousasiat käsitellään Virolahden kunnan taloussuunnitelmissa ja Virolahti toimii vastuukuntana harrastustoiminnan järjestämisessä tuottaen molempiin kuntiin kaikki sivistys- ja hyvinvointipalvelut. Tavoitteenamme on saada toiminta-alueen kaikille kouluille harrastustoimintaa yhteensä kahdelle yläkoululle ja neljälle alakoululle. Omien harrastusalojensa opettajat ovat lähteneet mukaan toimintaan innokkaasti, mutta tavoitteenamme on ensi kaudella saada yhdistys- ja seuravetoisia toimijoita mukaan laajentamaan harrastustoiminnan erilaisia mahdollisuuksia.	30 000 €

Avaimia onnistumiseen

- 1. Yhteinen tavoite ja tahtotila**
 - Strategiaan kirjaukset, johtoryhmä, verkostotyö
- 2. Tiivis yhteistyö koulujen kanssa**
 - Koulupäivän rakenteen, lukujärjestysten ja kuljetusten suunnittelu yhdessä koulujen henkilöstön kanssa
 - Harrastusten esittelyyn ja etsivän harrastustoimintaan osallistuminen
 - Jokaiselle koululle nimetty harrastustoiminnan yhdyshenkilö
 - Harrastusten hyvinvointivaikutukset oppilaiden koulunkäyntiin näkyväksi
- 3. Ammattitaitoiset ohjaajat**
 - Kriteerit, ”rektyointi”, korvaus, perehdytys, tuki ja koulutus
- 4. Lapsilähtöisyys, lasten ja nuorten osallisuus sekä toiveiden kuuleminen**
- 6. Saavutettavuus ja esteettömyys**
 - Harrastuksen löytäminen, informointi, ilmoittautuminen, harrastukseen pääseminen, kuljetukset, tukea tarvitsevien oppilaiden tarpeet, kieli, maksuttomuus, esteettömyyskuvaukset, etsivä harrastustoiminta
- 7. Ketterät, digitaaliset ja tietoturvalliset järjestelmät käytössä**
 - Tapahtumakalenterit ja ilmoittautumisjärjestelmät, tiedon kulku
- 8. Seuranta, arviointi ja kehittäminen**

Lasten ja nuorten mielestä mielekäs harrastus on...

- Laadukasta
- Paineetonta
- Yhteisöllisistä
- Mukavan, osaavan ja osallistavan ohjaajan toteuttamaa

Lähde: Mielekästä vapaa-aikaa, kavereita ja koordinaatiota – Harrastamisen Suomen mallin arviointi: https://karvi.fi/wp-content/uploads/2023/04/KARVI_1223.pdf

kuva: Shutterstock.com / BAZA Production

Lasten ja nuorten mielestä harrastamiseen vaikuttaa

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

- Mukava ilmapiiri
- Mahdollisuus valita (vaihtoehtoja)
- Mahdollisuus jutella ohjaajan ja kavereiden kanssa
- Tehdään asioita, jotka saadaan valmiiksi yhdellä kerralla
- Toiminta on vaihtelevaa
- Kiva ohjaaja: iloinen, hauska, ystävällinen, kiltti, kaikki huomioon ottava, osaa keksiä mukavaa tekemistä
- Tuttu ohjaaja
- Ohjaajan tietotaito harrastuksesta
- Uuden oppiminen
- Selkeä oheistus

Ainakin sen [harrastuksen] ohjaaja on silleen kiva että se myös juttelee samalla ja just tosi paljon kiertelee siel ja auttaa. Juttelee myös yleisesti, esim. koulupäivästä tai muusta.
(Yläkoulun oppilas, kunta 5)

Ainakin se on kivaa että saa tehdä välillä kaverin kanssa sekä yksin. Ei oo pakko aina tehdä toisen kanssa tai pakko aina tehdä yksin.
(Yläkoulun oppilas, kunta 5)

Yläkoululaisten tavoittaminen

- Helppous, kynnyksettömyys, hengailu, höntsä, chillaus
- Harrastuksen nimi
- Lajitutustumiset välitunneilla
- Osallisuuden vahvistaminen harrastustoiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen
- Hyödynnä olemassa olevia rakenteita esim. oppilaskunnan hallitus, oppilasedustaja ohjausryhmässä, tukioppilaat

Jos ei kiinnostosta tai ei halua harrastusta

HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI

Tuttu ohjaaja

Lukujärjestyksiin
harrastusryhmät näkyviin

Harrastuspalkki

Tarjota matalan
kynnyksen toimintaa,
johon on helppo
osallistua

Välituntitoiminta

Lajiesittelyt ja kokeilut

Ketkä nuoria kohtaavat?
- Moniammatillinen
verkosto viestimään
toimintaa

Nuoret viestimään
nuorille

Positiivinen erityiskohtelu:

- Etusijalla ne, joilla ei vielä harrastusta
- Oppilashuollon, lastensuojelun tms. kautta tuleville extrapaikat ryhmissä

kuva: shutterstock.com

Löydä harrastusten järjestäjät

- [Harrastamisuomenmalli.fi](https://harrastamisuomenmalli.fi) -sivustolla on 260 harrastuksen järjestäjää ja 176 harrastusta

Akaa, Alajärvi, Alavieska

Kulttuuri, liikunta, musiikki, muu, taide, tukitoimija

Agility, aikido, airsoft, akrobatia

Ampun 4H yhdistys, Anne-Marie Keckman, Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu

Materiaalipankki työsi tukena

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

- Harrastuksen järjestäjän oppaat
- Harrastuskyselyitä oppilaille
- Sopimusmallipohjat
- Mainos- ja lukujärjestyspohjat
- Esteettömyys- ja saavutettavuus materiaalit
- Harrastuspelikortit ja peli-ideat

28.8.-3.9.2023 harrastusviikon teemana mun harrastus

- Järjestäkää aikaa oppilaiden omien harrastusten esittelylle
- Kun omaa harrastusta nostaa esiin somessa, käytetään aihetunnisteita #munharrastus, #minhobby ja #harrastusviikko

[Harrastusviikko.fi](https://www.harrastusviikko.fi)

HSM-toimijoiden roolit

Yhteyspiste

- Kuntien ja harrastusten järjestäjien tukeminen, verkottaminen sekä tiedon ja hyvien käytänteiden kerääminen ja jakaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- Mallin yleinen informaatio-ohjaus, kehittäminen, seuranta ja arviointi
- Avustuksen hakuehtojen määrittäminen
- Valtakunnallinen koululaiskysely

Aluehallintovirastot

- Avustuksen käytönohjaus: avustuksen haku, käyttö ja raportointi, muutos- ja jatko-aikahakemukset

Linkit avustusohjeisiin

- <https://okm.fi/-/erityisavustus-kunnille-harrastamisen-suomen-mallin-toteuttamiseen>
- <https://okm.fi/-/erityisavustus-harrastamisen-suomen-mallin-kehittamishankkeille>
- <https://www.oph.fi/fi/funding/koulujen-kerhotoiminnan-tukeminen-ja-kehittaminen-2023>
- <https://okm.fi/-/liikkuva-koulu-ja-opiskelu-kehittamisavustukset-ylakoulujen-ja-toisen-asteen-ammattillisten-oppilaitosten-toimintaan-ajalle-1.12.2022-31.12.2023>
- <https://aviavustukset.fi/hakeminen/avustusmuodot/lasten-ja-nuorten-paikallinen-harrastustoiminta/>
- <https://okm.fi/-/seuratoiminnan-kehittamistuki-seuratuki->